

Assemblea General de Foment del Treball

Barcelona, 4 de juny de 2012

Companys de Foment del Treball,
Amigues i amics,

La situació econòmica exigeix el millor de nosaltres com a país i com a societat. I també ens demana un esforç suplementari a cadascun de nosaltres com a individus. Catalunya i Espanya estan sotmesos a una crisi econòmica molt profunda i a unes tensions financeres extraordinàries i tots, des de la classe política fins a la ciutadania, hem de combatre amb actituds excepcionals i generoses el perill de desgast de la cohesió social.

Espanya no aconsegueix guanyar-se la confiança de l'exterior. El govern espanyol ha fet feina, però no l'ha feta tota i això genera encara més desconfiança als mercats i als organismes internacionals. Els nostres representants polítics no han sabut evitar un cert partidisme en les seves decisions, cosa que no ha contribuït a millorar la situació. **Els empresaris, els sindicats i tota la ciutadania, reclamem actituds polítiques valentes i transparents.** Cal un gran CONSENS POLÍTIC, perquè tot i que el govern compti amb una majoria absoluta no és suficient per transmetre a l'exterior la determinació i la seriositat que hem de demostrar per capgirar aquesta situació.

No només està en joc el grau de sobirania econòmica i política d'Espanya i Catalunya, sinó que s'estan erosionant els fonaments de la societat del benestar. **Els empresaris catalans som uns fermes defensors de la lliure economia i de l'estat del benestar, i veiem que només des del compromís i la confiança en Espanya i Catalunya podem superar la situació i enfortir les bases d'aquest model de societat.** Som conscients -com crec que ho és la majoria de la ciutadania- que cal reajustar els costos actuals dels serveis públics sota criteris de major eficiència i racionalitat.

A més, és obvi que **cal exigir responsabilitats.** Cal exigir-les si hi ha hagut negligències, si no s'ha treballat amb rigor, si hi ha hagut una mala gestió de fons públics o privats. Si no s'han impulsat sistemes de treball transparents i honestos des dels càrrecs directius, cal exigir responsabilitats. Així, també, **recuperarem la confiança** dels mercats i dels organismes internacionals i els gestors eficients i honestos conservaran la nostra confiança, la de tota la ciutadania.

INDICADORS ECONÒMICS NEGATIUS

Fa uns anys que vam entrar en aquesta crisi d'abast internacional, però que en el nostre cas s'ha vist agreujada per factors interns com l'excessiva exposició a actius immobiliaris problemàtics, és a dir, de molt difícil i dubtosa recuperació. Espanya sembla atrapada entre l'espasa del deute i la paret dels mercats, en una dinàmica de deteriorament que aquests darrers dies l'ha dut a superar la temuda barrera dels 500 punts de la prima de risc. És una situació que potser alguns podríem preveure però que evidentment ningú desitjava.

Des del 2008, la situació econòmica ha anat empitjorant. El segon trimestre d'enguany el tancarem amb recessió, tal i com ja preveu el Banc d'Espanya en el seu butlletí del mes de maig, i acabarem aquest any amb una caiguda d'un 1,8% del PIB -segons dades de l'FMI- en el marc d'una Europa que també està instal·lada en la caiguda, tot i que una mica més moderada (un-0,3%).

El Fons Monetari Internacional contempla un alentiment de l'activitat mundial enguany i un dèbil creixement per a l'any que ve, cosa que ja estem notant aquí, evidentment. Si en anys anteriors les exportacions tiraven del carro de la nostra economia amb creixements d'un 16% l'any passat, ara mostra ja algun símptoma d'esgotament.

A Catalunya i a Espanya continuem estancats en unes taxes d'atur francament insostenibles de prop del 25% camí dels 6 milions de persones sense feina arreu de l'Estat. La meitat dels nostres joves tampoc troba feina.

També, tenen grans dificultats per tirar endavant **les pimes, que donen feina al 78% dels treballadors**. A Espanya i Catalunya, el teixit empresarial està caracteritzat per una gran fragmentació, amb una prevalença evident d'aquestes empreses petites i un nombre reduït de grans corporacions. Això, sens dubte, i segons dades que interpreta la OCDE, reflecteix impediments a les nostres economies per créixer perquè els estudis demostren que les empreses més grans tendeixen a ser més productives i tenen major habilitat i facilitat per exportar. Fomentar el creixement de les empreses requereix un marc regulador flexible, sobretot en les relacions laborals.

El **difícil accés al finançament** és, sens dubte, el principal dels problemes que tenen avui les pimes a Espanya i Catalunya. Aquest és l'origen de la manca de confiança respecte al futur, la qual cosa frena el consum, les inversions i l'ocupació. L'elevat endeutament de les famílies, les empreses i les administracions públiques ha assolit un nivell sense precedents al nostre país amb 1 bilió, 145.000 milions d'euros: aquesta xifra és superior al PIB total d'Espanya de l'any passat, el 2011. Això pot ajudar a comprendre les dificultats perquè circuli el crèdit a famílies i empreses en aquests moments en què la banca, a més, ha de complir amb

uns requisits de capital, de solvència, i de provisions, molt més gran que abans d'iniciar-se la crisi.

És en aquest context tan negatiu per a les micro, petites i mitjanes empreses que estem fent un gran esforç per arribar a una concentració d'organitzacions empresarials a través d'una possible **entesa de Pimec, Fepime i Foment** amb l'objectiu de coordinar millor les nostres actuacions i multiplicar els resultats a favor de la viabilitat de les pimes del país. Cerquem la unitat empresarial, perseguim l'eficiència dels recursos disponibles per a la prestació de serveis i la formació, volem enfortir la representació institucional de totes les empreses catalanes a Europa.

Espanya i Catalunya viuen una situació realment greu. Ara bé, és evident que en sortirem sigui quin sigui l'escenari i la nostra realitat ara que tot el quadre d'indicadors és tan negatiu. Ens ho demostra la història, perquè de crisis com aquesta o més severes ens n'hem sortit. I ens ho fa pensar també el fet que segurament l'estat real d'Espanya i Catalunya és millor del que els indicadors fan pensar, del que la baixa confiança dels mercats i els organismes internacionals fan pensar.

Com hem recordat moltes vegades, la nostra institució té gairebé dos segles i mig d'història i per tant **ha estat testimoni de crisis iguals o pitjors que aquesta de les quals ens en vam sortir**. Catalunya va ser capdavantera al sud d'Europa en la transformació cap a una societat industrial. I qui va liderar aquesta transformació van ser unes poques famílies que malgrat unes estructures i unes dinàmiques estatals sovint contràries van crear a mitjan segle XIX un model econòmic que va aportar creixement i prosperitat a la societat catalana al llarg de molts anys. Parlo de noms propis com els de les famílies Güell, López, Girona o Ferrer, entre molts altres que, vinculats a les entitats predecessores de l'actual Foment del Treball, van crear un model de país que ha perviscut fins avui i ens ha fet tal i com som.

Els van sortir-se'n, entre d'altres, de la crisi de 1866, que va ser especialment dura – alguns estudiosos la consideren la pitjor del segle XIX. És evident que els moments històrics i les pròpies crisis d'aquest 2012 i d'aquell 1866 són ben diferents, però sembla que de vegades hi hagi patrons que es vagin repetint i hem de saber aprendre d'aquests models.

TEMPS DE CANVIS: MOMENTS DE GRAN RESPONSABILITAT POLÍTICA

ESPANYA I CATALUNYA TENEN AVUI GRANS REPTES PLANTEJATS QUE TAMBÉ PODEN CONVERTIR-SE EN BONES OPORTUNITATS PER MILLORAR ALLÒ QUE NO HA FUNCIONAT.

Vivim moments de grans canvis polítics, econòmics i socials: a Catalunya, a Espanya i a Europa. De fet, el conjunt de la Unió Europea –com a realitat política i econòmica- viu el seu moment més difícil dels darrers 60 anys, és a dir, de tota la seva història.

Al deteriorament econòmic s'hi afegeix un escenari d'inestabilitat política i social. Així, com a constant, els governs han estat castigats a les urnes per l'electorat que els ha retirat la confiança.

A Catalunya, per les peculiaritats del calendari electoral, la Generalitat va canviar de color a finals de 2010 i va servir d'exemple del que passaria després amb el gruix dels governs municipals i autonòmics arreu d'Espanya i amb el govern de l'Estat. Amb les seves polítiques de consolidació fiscal, el govern de Catalunya, tot i cometent errors, es va avançar gairebé un any a les polítiques que la resta d'Espanya ha hagut d'aplicar.

L'any passat el govern de l'Estat va canviar. Els empresaris, les famílies i amplis sectors de la societat civil dúiem mesos demanant al govern de l'Estat fermesa, lideratge i clarividència davant d'una crisi que al 2009 va demostrar ja que era especialment severa. Empreses i famílies vam entendre ben aviat que calia reduir deute i despesa, i així ho vam fer. Esperàvem que l'administració pública emprengués també aquest canvi que semblava ineludible: per una cosa o per altra, el govern socialista va ajornar l'adopció de reformes tan urgents com importants com la reforma laboral, la reforma financera o la reforma de l'administració pública. Finalment, les eleccions generals van donar al nou govern una majoria absoluta que ha de fer compatible la urgència de les reformes amb el deteriorament greu del context econòmic.

El nou govern d'Espanya és veu en la necessitat de fer aquests reformes pendents des de fa anys en un dels pitjors moments per fer-les. A més, aquestes reformes tenen l'exigència de resultats immediats, i això és impossible. Encara som a temps de consolidar els canvis en les polítiques públiques i millorar la imatge d'Espanya a l'exterior. Hem de tenir en compte, però, que el govern ha pres algunes decisions que han ajudat poc a generar confiança, com ara : ajornar la presentació dels Pressupostos Generals de l'Estat fins després de les eleccions autonòmiques andaluses, aprovar amb urgència l'increment de l'IRPF i no de l'IVA i plantejar previsions de consolidació fiscal o de reducció del dèficit poc creïbles per als mercats.

Espanya i Catalunya necessiten una reforma institucional i de l'administració pública, i sembla que aquest govern l'hagi ajornada. Perquè una reforma institucional no es limita a

baixar uns quants salaris. Cal reformular tota l'arquitectura administrativa i reduir els 5 graus d'administració que suportem els ciutadans. Aquest és un dels punts que de ben segur els organismes internacionals i els mercats s'estan mirant amb lupa.

És indispensable:

- la reducció i simplificació dels nivells administratius
- la reducció dels costos estructurals
- l'eliminació de duplicitats i sobre costos innecessaris
- Una millor fiscalització dels nivells d'eficàcia

D'altra banda, Foment del Treball entén el debat que és central en la política catalana sobre un nou Pacte Fiscal amb l'Administració de l'Estat. Entenem la proposta d'un nou model de finançament per a Catalunya en el marc d'aquesta reforma institucional i administrativa que ha d'empendre España.

I creiem que en la línia de cercar un nou consens basat en grans acords, la setmana passada els polítics ens va deixar una bona imatge a la reunió celebrada entre tots els partits amb representació parlamentària per trobar un gran acord sobre el projecte de nou finançament que cal presentar al govern central.

En aquest punt, recordo que Foment advoca per un nou acord fiscal que respecti la solidaritat amb la resta de territoris, que respecti l'estructura impositiva de l'Estat i l'harmonització fiscal, però que en cap cas perllongui aquesta situació de dèficit que evidencien les darreres balances fiscals publicades.

FOMENT DEL TREBALL DEFENSA UN NOU MODEL QUE HA DE TENIR PERFECTAMENT ENCAIX EN L'ORDRE CONSTITUCIONAL I ESTATUTARI VIGENTS.

Creiem evident que l'augment de la coresponsabilitat tributària afavoreix l'eficiència en la gestió dels recursos recaptats, la dació de comptes dels responsables polítics i la plena visibilitat de la seva gestió, conceptes àmpliament defensats en el context de crisi actual.

En el capítol d'inversions, és fonamental racionalitzar la despesa i aportar recursos, per exemple, a aquelles infraestructures de major rendiment social. Des del Foment del Treball hem insistit reiteradament al llarg dels darrers anys i amb els diferents governs en la necessitat de prioritzar les infraestructures de l'eix mediterrani, que és per on s'assenta el 40 % de la població, el 50% del PIB i més del 60% de les exportacions. El Corredor Mediterrani és una infraestructura clau per a garantir el futur de l'economia catalana i espanyola.

ATUR I JOVES. UNIVERSITAT, FP I EMPRESA

Un altre dels problemes greus sobre els quals cal actuar és l'atur entre els nostres joves. Cal millorar tots els graus de l'ensenyament i la seva vinculació amb el món de l'empresa i del treball.

Els indicadors ens mostren que les persones amb un major nivell de formació tenen més possibilitats per sortir d'una mala situació. El mateix passa amb els països: els que tenen uns estàndards més elevats de formació podran sortir-se'n abans i millor d'una crisi.

Que la meitat dels nostres joves no trobin feina és un dels problemes més greus que tenim ara mateix. I les eines per solucionar-ho sens dubte que poden venir per una major vinculació entre l'ensenyament i el món de l'empresa i del treball.

Per una banda, és indispensable que ens dediquem des de les etapes primàries de l'ensenyament al cultiu dels valors de la creació de noves iniciatives –de la creació d'empreses. Formen part dels millors valors que podem transmetre a les noves generacions, són algunes de les millors eines que podem donar-los com a individus i com a societat. En les necessàries reformes dels sistemes universitaris i de la formació professional, hem de mirar de potenciar el desig i l'estímul per la innovació i la creació d'iniciatives empresarials. Tenim alguns petits casos aïllats al país que ens mostren l'èxit d'estimular l'esperit emprenedor entre els nostres joves. Em refereixo als vivers d'empresa especialment dedicats a projectes d'universitaris o a estudiants i titulats d'FP.

D'altra banda, és imprescindible que la reforma dels estudis universitaris contemplin les necessitats de les empreses, és a dir, que els estudis universitaris sàpiguen donar resposta a la demanda real de professionals i per tant oferir expectatives laborals als titulats. Juntament amb la recerca, la vinculació amb el món professional és un dels millors serveis que ha d'oferir la nostra universitat a la societat.

En aquesta línia, ja coneixeu que des del Foment hem impulsat amb les universitats de Catalunya un programa per estrènyer el vincle entre universitat i empresa. Sabem que ara el que ens calen són accions que donin resultats ja a curt termini, i per això estem promovent l'impuls de contractes de pràctiques per a estudiants amb un període mínim de permanència i sense compromís posterior per part de l'empresa: és temps d'acció.

En definitiva, mireu d'actuar bo i esperant la reforma del sistema universitari que ha de desenvolupar el govern central i que ja ha anunciat que abordarà qüestions com l'especialització de les universitats, la superació de les mancances de la transferència de

coneixements al sector productiu o la potenciació de la internacionalització. Amb tots aquests punts evidentment estem d'acord.

UNITAT: UN GRAN PACTE POLÍTIC I SOCIAL. EL COMPROMÍS DELS EMPRESARIS

En conclusió, és evident que a Espanya i Catalunya ens calen reformes internes i una acció externa sòlida, i creiem que tot i que la situació és molt greu encara som a temps de corregir actituds i exercir les responsabilitats.

Des del món empresarial també hem de millorar, i molt:

- Hem de ser més pragmàtics i efectius. Per exemple, des de la Comissió Econòmica que presideix en Joan Castells, Foment del Treball vam encarregar la tardor de l'any passat als auditors dels nostres comptes un "Diagnòstic de processos" de la pròpia institució, per tenir una visió clara de com fem les coses i com podríem fer-les millor
- Hem de ser exemple d'honestedat i ètica
- Hem de ser positius i donar mostres clares de confiança en el país.

Perquè Espanya i Catalunya necessiten actituds clares de COMPROMÍS des de tots els estaments socials: no n'hi ha prou amb el que bonament puguin fer els nostres governs amb les seves majories parlamentàries més o menys àmplies. Cal que tots donem mostres evidents d'aquest compromís i mantinguem i fem mantenir la CONFIANÇA en Espanya i Catalunya.

Si els representants polítics avancen en la consecució d'acords amplis, **NO TINGUEM CAP DUBTE QUE ELS EMPRESARIS, ELS SINDICATS I LA CIUTADANIA ENS AFEGIREM CONVENÇUTS A AQUESTS GRANS ACORDS.**

El món empresarial català té un **COMPROMÍS** absolut amb la societat. Malgrat la manca de finançament i la rigidesa normativa, són moltes les empreses i els empresaris que estem aguantant, que estem sostenint la nostra activitat econòmica i estem mantenint els llocs de treball. Hem de fer **un reconeixement a aquest esforç dels empresaris i els emprenedors** per seguir apostant per la innovació, per obrir nous mercats, per trobar noves línies de negoci. A Catalunya, mantenim l'esperit emprenedor i la capacitat d'iniciativa i aquest passat 2011, tot i l'empitjorament del context econòmic, vam crear més societats mercantils que en els anys anteriors, un total de 15.714, i ho vam haver de fer amb menys capital invertit. Aquest primer trimestre de 2012 hem mantingut la dinàmica d'increment, tot i que evidentment estem encara lluny de les xifres d'abans de la crisi.

A dia d'avui, en una situació tan excepcional, són bones totes les mostres de compromís amb el país: és per això que demano ser proactius amb la regularització fiscal,

perquè el país necessita aquests fons i perquè demostra la confiança que tenim en Catalunya i Espanya.

Des de la nostra responsabilitat, els empresaris hem de ser un referent social per trobar el camí de la recuperació econòmica i de la prosperitat. **Necessitem uns líders polítics responsables i clarividents, que facin bé la seva feina: procurar pel bé comú.** També necessitem que siguin forts **els sindicats**, perquè representen una part fonamental de la societat i són els nostres primers interlocutors per aconseguir acords que afavoreixin el progrés. Foment creu en enfortir l'espai de concertació social obert amb els sindicats majoritaris amb el III Acord Interprofessional de Catalunya.

Els empresaris tenim la capacitat i la responsabilitat de contribuir a donar un nou impuls a Catalunya i Espanya. Som capaços de crear un nou model econòmic que torni a generar riquesa i llocs de treball. Hi estem obligats, i us demano generositat i confiança en el futur. En aquest camí, em teniu al vostre servei.

Moltes gràcies.

Joaquim Gay de Montellà
President de Foment del Treball